

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

udenlandske Laan, at naar der da kom Henvendelse fra Kommunerne til den daværende Finansminister, sagde han blankt nej. For Tiden ligger Forholdene anderledes, da kan man nok skaffe sig indenlandsk Laan i begrænset Omfang, og det viser sig, at det ikke er vanskeligt for Kommunerne at skaffe sig udenlandsk Laan.

Det foreslaas, at Staten i ca. en Snes Aar skal yde en økonomisk Støtte til Vejvæsenet, altsaa ogsaa ganske i Modstrid med de Forudsætninger, som hidtil har været gældende for Vejvæsenets Bestyrelse. Og det er ikke ganske ringe Krav, der stilles, thi den Rentebyrde, der vil komme for Staten, under Forudsætning af at det fulde Laanebeløb bliver optaget, og under Forudsætning af at Staten selv laaner til 5 pCt. og Parikurs, vil blive for det første Aar 2½ Mill. Kr., for det andet Aar 5 Mill. Kr., for det tredje Aar 7½ Mill. Kr. og derefter for de følgende 3 Aar 5½ Mill. Kr., 3½ Mill. Kr. og 1½ Mill. Kr. og saa derefter ca. 1½ Mill. Kr. om Aaret i en Snes Aar. Hvis det fulde Beløb anvendes, vil Staten saaledes faa et Rentetab paa ca. 15 Mill. Kr. i de første 3 Aar, 10½ Mill. Kr. i de næste 3 Aar og derefter 1½ Mill. Kr. aarlig, altsaa en Rentebyrde for Staten, som vil andrage 40—50 Mill. Kr. i alt. Det vil altsaa sige, det bliver Penge, som skal udredes direkte ved Skatter paa alle Statsborgere.

Hvis man nu endda kunde sige, at der hersker Nødstilstand indenfor vort Vejvæsen, vilde det maaske stille sig noget anderledes med Hensyn til, hvad man kunde gaa med til. Men det er jo ikke Tilfældet, tværtimod er Forholdet det, efter hvad jeg har faaet oplyst, at der ikke kan siges at være Anledning til Grundforbedringsarbejder paa Landevejene i det Omfang, som dette Lovforslag skulde give Hjæmmel til.

Paa Sjælland er Omdannelsen af Hovedvejene praktisk talt gennemført, og for Landevejenes Vedkommende opgives der, at ved normal Drift vil de i Løbet af to Aar være bragt i Orden. Paa Lolland-Falster vil Arbejdet i samme Tidsrum formentlig være endog meget godt fremskredet. For Fyns Vedkommende er Arbejderne paa Hovedvejene fuldført; i Odense Amt vil man i Løbet af et Par Aar omtrent være naaet til Ende med Grundforbedringsarbejderne paa Landevejene, medens der maaske i Svendborg Amt vil være en Del tilbage. I Jylland er det navnlig i de vest-

lige og nordlige Dele, der staar adskilligt Arbejde tilbage med Hensyn til Makadamisering af Grusveje og Overfladebehandling.

For Bivejenes Vedkommende har man ikke nogen egentlig Oversigt; Amterne har det ikke, og Overvejspektøren har det ikke, og det er vanskeligt i en Hurtighed at faa Oplysninger indhentet fra Sognekommunerne. Men naar man erindrer, at Udgiften, som før Krigen var godt og vel 4 Mill. Kr., nu er steget til ca. 20 Mill. Kr. aarligt, altsaa det femdobbelte, kan der ikke være nogen Tvivl om, at der ogsaa i Sognekommunerne udføres Grundforbedringsarbejder, endog i et ret stærkt Tempo. Og med de Midler, som Kommunerne nu faar gennem Motorafgiften, og som andrager 7—8 Mill. Kr. om Aaret, hvad der svarer til 35—40 pCt. af Kommunernes Vejudgifter, kan man trøstigt sige, at Arbejderne paa Kommunevejene vil blive fremmet mere i de kommende Aar, end de er blevet i de senere Aar.

Det er derfor min Opfattelse, at med den Gænge, vort Vejvæsen nu er kommet i, efter at Motorafgiften og Omsætningsafgiften helt og holdent overgaar til Kommunerne, vil der ikke være nogen Anledning til at gaa til saa ekstraordinære Foranstaltninger, som her foreslaas, og til saa store nye Skattebyrder for Befolkningen, som dette vil medføre — og det paa en Tid, hvor det erkendes fra alle Sider, ogsaa fra radikal Side, at Befolkningens Skattebyrde tværtimod bør lattes.

Jeg omtalte før, at hvis det endelig skulde være, har den enkelte Kommune jo Adgang til efter Loven at faa disse Laans Afdrag og Renter refunderet gennem Motorafgiften, og da det ikke er vanskeligt for Kommunerne selv at faa Laan, tror jeg, at denne Vej bliver den rigtige og fremkommelige.

Men der er ogsaa tekniske Vanskeligheder, som Overvejspektøren ikke vil undlade at gøre opmærksom paa i den Skrivelse, jeg har modtaget. Staten har overhovedet ikke nogen Administration til at tage sig af Ledelsen af Arbejdet, og det er kun undtagelsesvis, at Sognekommunerne har nogen teknisk kyndig Vedadministration. Forholdet vil da blive det, at det bliver Amternes Vejvæsen, som kommer til at paatage sig Hovedarbejdet; men hertil har man ikke Personale nok, hvilket vil sige, at der maatte antages et betydeligt Antal Personale, som der ikke er Anvendelse for under normale Forhold, og det vil altsaa medføre, at efter den ekstraordinære Arbejdsperiode paa 3 Aar skulde man til at afskedige disse Folk